

GROENLINKS WERKT!

De plannen van GroenLinks-Loppersum
voor de gemeente Loppersum
in 10 thema's

Duurzaamheid duurt het langst

- Groot door klein te blijven
- Energiek en duurzaam
- Uitdaging voor het platteland
- Samen groeien naar meer werk
- Geen beter middel tegen krimp dan verjonging
- Geen vergrijzing maar verzilvering
- Samen maatschappelijk verantwoord
- Meer dan wonen alleen
- Groen en schoon
- Klein waar mogelijk, groot waar nodig

DE THEMA'S

---

1 Dorpskernen -----	4
2 Duurzaam bouwen -----	5
3 Krimp -----	6
4 Werkgelegenheid -----	7
5 Jeugd -----	8
6 Senioren -----	9
7 Sociaal beleid -----	10
8 Milieu en omgeving -----	11
9 Sport, cultuur en recreatie -----	13
10 Bestuurlijke toekomst van Loppersum -----	14

GROENLINKS WERKT !

Loppersum is een gemeente waarin geleefd wordt! Het is in alle dorpen prettig wonen, spelen en recreëren. Er wordt gewerkt en geleerd en er is plaats voor iedereen. De bewoners zijn trots op hun dorp en de omgeving. Ze beseffen de waarde van het landschap, het culturele erfgoed en de gemoedelijkheid.

De bewoners verlangen terecht een overheid die hun initiatieven en inbreng serieus neemt. Democratie moet haar werk kunnen doen. Als wij een duurzame samenleving willen, moet er een gemeente zijn die zorgzaam met het milieu, het landschap en de culturele erfenis omgaat. En die dit bovenal zorgvuldig met ons gemeenschapsgeld probeert te realiseren. Een gemeente die de rijkdommen die op het land verbouwd kunnen worden, benut als hernieuwbare grondstof en inzet voor de ontwikkeling van plaatselijke werkgelegenheid. Een gemeente die niet alleen denkt aan haar eigen portemonnee, maar zich ook bekommert om wat de effecten zijn van haar beleid op de rest van de wereld.

Loppersum, als gemeente in die wereld, staat niet los van de grote bewegingen die er nu plaatsvinden. Je mag het een crisis noemen, wij zien het liever als een omwenteling, een keerpunt. In ieder geval als een uitdaging. Want één ding is zeker: in moeilijke tijden bieden ambitie, durf en daadkracht meer zekerheid dan angstig afwachten. GroenLinks gaat hiervoor, met visie, creativiteit, durf en ambitie.

De raadsperiode 2010-2014 zal in het teken staan van de artikel 12-status. Er zullen besluiten over bezuinigingen en saneringen genomen moeten worden. Wat GroenLinks betreft is dit de voorbereiding richting herindeling. Want dat Loppersum als zelfstandige gemeente zich zelf te kort blijft doen, daar zijn wij geen voorstander van.

Groot door klein te blijven

De gemeente Loppersum heeft zeventien dorpen met allemaal een eigen signatuur die niet per se onder de noemer Loppersum samen te brengen zijn. De bewoners kiezen ervoor om in hun dorp te kunnen wonen en doen dat met veel plezier. Alle dorpen hebben recht op een goede toekomst, ook al zal die toekomst mogelijk anders zijn dan nu.

GroenLinks kiest ervoor, ondanks de krimpprognoses, om de leefbaarheid van de dorpskernen daadkrachtig te bevorderen.

De kernen hebben een verschillend niveau van voorzieningen. Ze gebruiken daarnaast voorzieningen van naburige dorpen. De bezuinigingsplannen kunnen mogelijk tot gevolg hebben dat er een voorziening wegvalt. Dit mag niet de leefbaarheid in de dorpen aantasten. Maar wat die leefbaarheid precies is, kan per dorp verschillen. GroenLinks pleit er daarom voor om het behoud van de voorzieningen sowieso na te streven, en om in samenspel met de inwoners van de kernen én met de gemeente na te gaan wat leefbaarheid voor dat dorp precies betekent.

GroenLinks wil de problematiek rondom de leefbaarheid van de dorpskernen expliciet uitdragen als één van de speerpunten in de komende raadsperiode. Er moeten leefbaarheidsplannen gemaakt worden om planmatig en stapsgewijs de weg naar een gemeentelijke herindeling goed in zetten. Alleen op die manier kan de invloed van de inwoners van de kernen worden gegarandeerd en voorkom je dat zij opnieuw door een herindeling letterlijk 'op afstand worden gezet'.

Energiek en duurzaam

In de gemeente Loppersum zijn relatief veel huiseigenaren. Woningbezitters klussen en renoveren dat het een lieve lust is. Ook zijn er voldoende mogelijkheden om nieuwbouwhuizen te kopen of zelf te bouwen op een vrije kavel. Beide groepen willen we helpen om hun bouw of verbouw zo duurzaam mogelijk uit te voeren. Wij denken hierbij niet aan regels of dwingende maatregelen, maar eerder aan het delen van deskundigheid en kennis. Duurzaam bouwen of verbouwen geeft een goed gevoel. De 'funfactor' van moderne groene technieken is behoorlijk groot. Die kans moeten we benutten.

Initiatieven vanuit de bevolking worden stevig omarmd en gesteund.

GroenLinks kiest voor het gratis aanbieden van kennis en deskundig advies over duurzaam bouwen aan huiseigenaren en klussers. Initiatieven voor duurzaamheid moeten worden ondersteund, gestimuleerd en beloond.

Regeltjes opleggen en dwingende maatregelen helpen niet. Informeren en enthousiasmeren wel. GroenLinks denkt daarom aan goede informatie (via een loket) over materiaalgebruik, energiebesparing, de mogelijkheden van zonne-energie, biomassa en aardwarmte, informatie over subsidies, een goed binnenklimaat, waterbesparing, regenwateropvang met regentonnen en groene daken.

GroenLinks kiest voor het aansluiten bij bestaande plannen en acties.

GroenLinks wil zo veel mogelijk aansluiten bij bestaande plannen zoals het 100.000-woningenplan van de drie noordelijke provincies. In dit plan is apart een ambitie afgesproken om bestaande woningen energiezuiniger te maken: in 2015 moeten 65.000 bestaande woningen met minimaal twee 'labelstappen' zijn verbeterd. We willen ook aansluiten bij acties van professionele partijen als woningbouwcorporaties en ontwikkelaars. Acties tot verbetering die bedacht worden, zullen we ondersteunen en opschalen naar individuele eigenaren van gelijkwaardige woningen in de buurt, die daardoor kunnen meeprofiteren van gezamenlijke inkoop en inhuur van expertise enzovoort. Als extra financiële stimulans zou de mate van duurzaam bouwen beloond kunnen worden met een verlaagde grondprijs.

De gemeente geeft het goede voorbeeld.

GroenLinks vindt dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven. Hier valt te denken aan energiebesparende maatregelen in het gemeentehuis en alle andere gemeentelijke gebouwen en scholen, het plaatsen van zonnepanelen en energiezuinige led-straatverlichting. De effecten van de maatregelen kun je communiceren via de gemeentelijk website of via een informatiepaneel in het gemeentehuis. Dit geeft inzicht, maakt mensen enthousiast en stimuleert om zelf ook iets te doen.

Uitdaging voor het platteland

Ons platteland heeft te maken met krimp. Dat wil zeggen minder mensen en in een andere samenstelling. Toch zijn er voldoende mensen die omwille van de rust, de ruimte en de sociale cohesie juist kiezen voor het platteland. Omgaan met krimp is anders denken, andere instrumenten ontwikkelen en bewust zijn van nieuwe kansen.

GroenLinks wil het wiel niet opnieuw uitvinden, maar ideeën en onderzoeken op het gebied van krimp, direct gaan toepassen.

Er is al veel bekend over hoe om te gaan met krimp. De sociale, economische en ruimtelijke aspecten grijpen in elkaar. De complexe politieke keuzes moeten nu gemaakt worden. Dit kan op basis van bekend onderzoek en in regionaal verband. Zo zijn er in het Pact van de Regio (DEAL: Delfzijl, Eemshoek, Appingedam, Loppersum) afspraken gemaakt over bouwen en wonen. We kunnen de kwaliteiten lokaal blijven bepalen, maar moeten die regionaal, in afstemming met elkaar, ontwikkelen. Er moet geen tijd meer verloren gaan met eigen onderzoek.

GroenLinks kiest voor slimme sloop, renovatie en anders bouwen.

De woningvoorraad zal niet meer vanuit de groeigedachte benaderd moeten worden maar vanuit kwaliteit van wonen en variëteit in woningen. Dus bepleiten wij anders te gaan bouwen, dat wil zeggen anders dan nu om ons heen gebeurt. We willen aandacht voor levensvatbare concepten zoals:

- . energieneutrale woningen
- . atelierwoningen (woningen waar werk of ambacht gecombineerd kan worden met wonen)
- . kangoeroewoningen (ouder en starter of zorgverlener in dezelfde woning)
- . hobbyboerwoningen.

Het renoveren van huurwoningen biedt sociale, milieu- en werkgelegenheidsvoordelen. De levensduur kan verlengd worden tegen geringere kosten en dus met behoud van de lagere huren. Maar er moet wel aandacht zijn voor de bewoner en zijn wensen. Wat ons betreft blijft de huidige bewoner hier wonen en hoeft deze geen plaats te maken voor toekomstige bewoners.

GroenLinks is van mening dat er niet alleen sprake moet zijn van simpelweg slopen, maar dat er ook gekeken moet worden naar mogelijkheden van 'slimme sloop'. Door bijvoorbeeld in rijenwoningen tussenliggende huizen weg te halen ontstaan er twee-onder-eenkapwoningen. Die huizen hebben dan meer grond en zijn interessant voor andere doelgroepen geworden.

Samen groeien naar meer werk

De meeste mensen die in de gemeente Loppersum wonen, werken ergens anders. Verder kent de werkgelegenheid vooralsnog een agrarisch of daaraan verwant karakter. Er is relatief veel kleine bedrijvigheid.

GroenLinks wil actief het creëren van vernieuwende en groene werkgelegenheid ondersteunen.

Samen kunnen we meer, is de gedachte die we hanteren. Werkgelegenheid in Loppersum moet behouden blijven en verder worden uitgebouwd. Daarom willen we stimuleren dat bedrijven in onze gemeente daar waar mogelijk opdrachten aan elkaar uitbesteden en gezamenlijk optrekken bij grotere projecten.

Hoe dichterbij je bij je werk woont, hoe beter dat is voor het milieu en voor de kwaliteit van leven. Meer lokale werkgelegenheid en thuiswerk moeten dan ook een speerpunt zijn. Grootschalige werkgelegenheid past niet in onze regio. Kleinschalige innovatieve ondernemingen wel. GroenLinks zet zich in voor de ondernemers in de gemeente Loppersum. Samen groeien naar meer werk betekent voor ons aandacht voor de bedrijven in de regio, initiatieven tot samenwerken stimuleren, innovatieve ideeën belonen, ruimte voor startende bedrijven en het creëren van een infrastructuur voor slagvaardige samenwerking tussen de bedrijven. Daarbij hoort een actieve gemeentelijke ondersteuning.

De verwachting is dat de komende jaren meer niet-agrarische bedrijvigheid zal ontstaan daar waar agrarische bedrijven vrijkomen. Daarbij valt te denken aan nijverheidsbedrijven, ambachtelijke of dienstverlenende bedrijven en aan huis verbonden beroepen. Gezien het karakter van onze gemeente zullen dit vrijwel uitsluitend kleinschalige bedrijven (moeten) zijn.

Geen beter middel tegen krimp dan verjonging

Kinderen, jeugd, jongeren: dat is een belangrijk thema voor GroenLinks. Gelukkig gebeurt er van alles en is er van alles in de gemeente Loppersum, zoals scholen, bibliotheken, speeltuinen, sozen, een jongerenwerker, hangplekken en peuterspeelzalen. Bij jeugdbeleid gaat het om het vergroten van kansen en het bieden van ontplooiingsmogelijkheden.

De gemeente hoort de regie te hebben om te voorkomen, dat er met de sanering (lees: bezuinigingen) misschien wel voorzieningen verdwijnen waar gezinnen met kinderen van afhankelijk zijn. Voor we het weten trekken gezinnen weg en wordt de krimp alleen maar groter. De dorpsvisies waarvoor veel dorpen zich de afgelopen jaren hebben ingespannen, bieden tal van aanknopingspunten voor het realiseren van een effectief jongerenbeleid. En laat vooral ook de jongeren zelf met initiatieven komen.

Concrete ondersteunende initiatieven mogen in een jeugdplan niet ontbreken. We denken aan:

- . het formeren van dorpteams voor jongerenactiviteiten
- . een beter gebruik van sportaccommodaties door jongeren
- . het opzetten van een Digitaal Platform door en voor jongeren
- . het realiseren van kleinschalige sportontmoetingsplaatsen
- . het realiseren van stageplaatsen voor jongeren in hun eigen omgeving
- . het organiseren van culturele activiteiten, met name voor jeugd tussen 12 en 16 jaar
- . meer aandacht voor (de integratie van) jongeren met een beperking.

Loppersum heeft nog geen jeugdbeleid. Nu worden (soms) problemen opgelost (door bijvoorbeeld Jongeren Ontmoetingsplaatsen - JOP's) en overlast bestreden (door bijvoorbeeld meer politie). GroenLinks wil niet aan symptoombestrijding doen, maar onderzoeken waar de knelpunten zitten en samen met de jongeren, de onderwijzers en de onderwijs- en sportinstellingen aan de slag gaan.

GroenLinks wil goed onderwijs behouden en er vooral niet op bezuinigen.

Daar waar het mogelijk is moet de gemeente in nauw overleg met schoolbesturen kwalitatief goed onderwijs faciliteren. Waar centralisatie noodzakelijk is moet voor een goede professionele vervoersregeling gezorgd worden. De gemeente moet er bij de schoolbesturen op aandringen, dat bij centraliserende maatregelen ouders van begin af aan bij dit proces betrokken worden. En tot slot moet de jeugdzorg volledig geïntegreerd met kwalitatief goed onderwijs 'zo dicht mogelijk bij huis' gerealiseerd worden.

Geen vergrijzing maar verzilvering

De moderne senioren zijn fitter dan vroeger en wensen zo lang mogelijk thuis te wonen. Zij behouden langer hun mobiele leefstijl. Voor de mobiele leefstijl is de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen belangrijk.

Groenlinks bepleit voor de senioren een integraal beleid op het gebied van zorg, welzijn en ruimtelijke ordening.

- *Diensten en mantelzorg*

We willen jongeren betrekken bij de zorg voor ouderen door bijvoorbeeld een klussendienst, een boodschappendienst of door zogenoemde kangoeroewoningen (starter en oudere in één woning). Door het bouwen van kangoeroewoningen mogelijk te maken los je twee problemen op: het startende gezin krijgt de beschikking over een betaalbare woning en in ruil daarvoor levert het gezin mantelzorg aan de oudere. Gemeentelijk beleid kan bijdragen in het organiseren van diverse diensten. Om de mantelzorgers zelf niet te vergeten moet er actief beleid zijn om deze groep continu te (h)erkennen, te waarderen en te steunen.

- *Bereikbaarheid*

Ter bevordering van de bereikbaarheid voor de mobiele senioren vinden we dat trottoirbanden, afstapjes, oversteekplaatsen en drempels geen belemmering mogen zijn of worden. Ook moeten bankjes, aangename verblijfsruimtes, ontmoetingsplekken, sportvelden en pleintjes goed bereikbaar blijven.

Samen maatschappelijk verantwoord

Het sociale beleid blijft een belangrijk punt van aandacht. GroenLinks wil de verschillen tussen arm en rijk verkleinen en onderkent dat betaald of onbetaald werk emancipeert.

GroenLinks staat voor een solidaire samenleving waarin iedereen zonder onderscheid naar afkomst, geaardheid of ras eerlijke kansen moet krijgen.

Door voorlichting en preventie wil GroenLinks in eerste instantie voorkomen, dat mensen in financiële problemen komen. Door actieve gemeentelijke voorlichting over huursubsidie, bijzondere bijstand en minimumregelingen willen we de mensen met een minimuminkomen helpen

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) moet zo goed mogelijk uitgevoerd worden. Dit betekent een door de gemeente goed geregiseerde en efficiënte aanpak van en voorlichting over (thuis)zorg, maatschappelijk werk, voorzieningen voor ouderen (steunstees), jongeren (ontmoetingsplekken), kinderen en mensen met een beperking.

GroenLinks wil initiatieven om (jeugd)werkloosheid te bestrijden krachtig ondersteunen. Werk geeft niet alleen inkomen, het geeft ook zelfvertrouwen, het emancipeert en geeft een positie in de samenleving.

Groen en schoon

De gemeente Loppersum is een uniek cultuurhistorisch gebied, dat door de inwoners enorm wordt gewaardeerd. Een gebied van 11.000 ha grond en ongeveer evenveel inwoners waarin 17 prachtdorpen liggen met maar liefst 12 middeleeuwse kerken. Nergens in Europa vind je zoveel fraaie kerken in zo'n klein gebied. Een cultuurlandschap dat hogelijk gewaardeerd wordt door de inwoners, waar we trots op zijn en dat we in stand willen houden. Een landschap dat bijdraagt aan de kwaliteit van wonen en leven.

GroenLinks kiest voor kwaliteit van wonen en leven en dus voor een zorgvuldig beheer van milieu en omgeving.

Alle plannen van de overheid en het bedrijfsleven moeten milieu en omgeving versterken. GroenLinks zal dat bewaken, ondersteunen en stimuleren.

Een uniek woongebied verdient het om er zorgvuldig mee om te gaan. Want wat weg is komt niet meer terug. GroenLinks kijkt daarbij ook naar wat de buurgemeenten doen en zal niet aarzelen om daar waar nodig ook haar provinciale invloed te gebruiken om plannen bij te sturen.

Het milieubeleid is voor GroenLinks een belangrijk thema. We willen ons inzetten voor stimulering van milieuvriendelijke landbouw/veeteelt, duurzaam bouwen, het (verder) gescheiden inzamelen van afval, diftar, energiezuinigheid, natuureducatie, hergebruik van tweedehandsbouw-materiaal en schone en zuivere lucht.

In en om de dorpen verschaalt het groen en neemt de diversiteit van plant en dier af. GroenLinks wil een gevarieerd landschap voor natuur en mensen behouden, met respect voor het culturele aspect ervan. De landbouw bepaalt het economische maar zeker ook landschappelijke gezicht van Loppersum. Daar moeten we zuinig op zijn.

Het voor Nederlandse begrippen gave agrarische landschap en oude dorpsgezichten lenen zich niet voor grootschalige bedrijvigheid. Wel moet er ruimte zijn voor kleinschalige, milieuvriendelijke bedrijfjes in de dorpen of in (leegstaande) boerderijen. Wat GroenLinks betreft zal de gemeente initiatieven daartoe actief ondersteunen.

De infrastructuur van de dorpen in de gemeente Loppersum moet meer afgestemd worden op de wensen van de bewoners. Er moet meer aandacht komen voor de verbindingswegen tussen de dorpen. De bestaande fietspaden moeten beter worden onderhouden en er moeten nieuwe worden aangelegd. De dorpscentra moeten aantrekkelijk en veilig zijn voor voetgangers (van alle leeftijden) en fietsers.

Thema 9 **SPORT, CULTUUR EN RECREATIE**

Meer dan wonen alleen

GroenLinks vindt de beoefening en het bijwonen als toeschouwer van sportieve en culturele activiteiten van wezenlijk belang voor de fysieke en geestelijke conditie van alle inwoners van de gemeente. Het sociale en bindende element van die activiteiten, met name voor de jeugd, is van grote waarde. Ondanks de voorgestelde bezuinigingen wil GroenLinks samen met de diverse organisaties op zoek gaan naar vernieuwing. Dat willen we doen met de sportverenigingen, het IVAK, de lokale kunstbeoefening, de organisatoren van culturele evenementen, de zwembaden, de bibliotheken en door het multifunctionele gebruik van (gemeenschaps)ruimtes.

GroenLinks wil een Pact van de Sport.

Het is belangrijk, dat iedereen in Loppersum kan sporten. Sportverenigingen, sportbonden, scholen, de naschoolse opvang en de gemeente maken afspraken om iedereen te laten sporten. Het moet hier gaan om een structurele aanpak. Het efficiënter benutten van sportaccommodaties, het realiseren van sportontmoetingsplaatsen, ouder/kind-sportactiviteiten en een kinderclubkaart voor armere kinderen waarmee zij gratis kunnen sporten en materiaal aan kunnen schaffen zijn enkele concrete onderdelen van een Pact van de Sport. Bedrijven worden benaderd voor sponsoring van deelactiviteiten.

GroenLinks wil een planmatige aanpak van het cultuurbeleid.

GroenLinks vindt, dat culturele evenementen, die vanuit de lokale bevolking komen, moeten worden gestimuleerd. Dit door te faciliteren en te wijzen op subsidiemogelijkheden. Cultuureducatie, volkscultuurprojecten, amateurkunstprojecten en culturele projecten voor de jeugd kunnen zodoende structureel op de agenda komen.

GroenLinks wil initiatieven voor kleinschalig toerisme actief steunen en waar nodig zelf initiatieven nemen.

Thema 10

BESTUURLIJKE TOEKOMST VAN LOPPERSUM

Klein waar mogelijk, groot waar nodig

Het grote voordeel van een fusie is het weer verkrijgen van een grote, sterke, autonome gemeente die veel beter in staat is om goede bestuurders aan te trekken. Een grote gemeente heeft betere mogelijkheden om landelijke en Europese subsidies te verwerven voor bijvoorbeeld infrastructurele projecten en verbetering van het leefklimaat.

GroenLinks kiest voor een bestuurlijke fusie waarbij de aandacht voor en de behartiging van de belangen van kleinere kernen gewaarborgd is.

De gemeente zal in de toekomst meer én moeilijker problemen moeten behandelen. Dit vraagt om sterke bestuurders, hooggekwalificeerde medewerkers en veel middelen. Loppersum is te klein om deze in voldoende mate aan te trekken. Samenwerking tussen gemeenten is goed, maar verbanden of organisaties die tussen gemeenten staan onttrekken zich vaak sluipenderwijs aan een democratische controle.

NAWOORD

Net zo min als Loppersum een eiland is in een zich steeds verder globaliserende wereld staat de lokale GroenLinkse politiek op zich. Haar ideeën en inspiratie vindt zij in de wereldwijde groene politieke beweging. Centraal in die beweging staat het realiseren van een goede balans tussen economie, sociale rechtvaardigheid en duurzame ontwikkeling.

Democratisering van de politiek is daartoe een voorwaarde en staat bij GroenLinks voor het leggen van invloed en zeggenschap daar waar het hoort: bij de burgers en de inwoners van de steden, dorpen en dorpskernen. Zo wordt de landelijke politiek lokaal en wil GroenLinks garant staan voor de belangen van alle gemeenten. Keer op keer zullen de landelijke GroenLinkse idealen en uitgangspunten vertaald moeten worden naar de alledaagse werkelijkheid van Loppersum en zijn dorpskernen.

De (bedreigde) leefbaarheid van die kernen is daarin een centraal gegeven en inzet van de gemeenteraadsverkiezingen van 2010. GroenLinks kiest daarbij voor een landelijk lokaal Loppersum en dus voor samenwerking en een open dialoog met de inwoners van Loppersum, de maatschappelijke instellingen en de andere politieke partijen.

Voor diegenen, die geïnteresseerd zijn in genoemde landelijke GroenLinkse uitgangspunten verwijzen wij graag naar de website van GroenLinks: www.groenlinks.nl onder de rubriek 'Organisatie' doorklikken naar 'Toekomstproject'. Daar vindt u het pdf-bestand: 'GroenLinks Partij voor de Toekomst'. Voor meer informatie over GroenLinks Loppersum kunt u kijken op www.groenlinksloppersum.nl

Loppersum, december 2009

